

NOSALTRES, DONES

UN PANORAMA DE LA
VIOLÈNCIA DE GÈNERE

GUIA DE RECURSOS
PER AGENTS
EDUCATIUS

EXPOSICIÓ · VÍDEOS · ACTIVITATS

Amb la col·laboració de l'ACCD

Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament

Generalitat
de Catalunya

Un projecte de:

Creu Roja Espanyola a Catalunya
Cruz Vermelha de Moçambique

Amb la col·laboració de:

Agència Catalana de Cooperació de la
Generalitat de Catalunya

Amb la participació de:

Associació de Dones Ca l'Aurèlia
Associació Cultural ElParlante

Realització campanya:

iosphera.com

Agraïments:

Fereshteh Rafat, Paulina Ríos, Amaia
Laforga, Kudocco Films, Luis Felipe
Ruiz i totes les persones que van
col·laborar a Barcelona, Maputo,
Inhambane i Morrumbene.

2022

NOSALTRES, DONES

UN PANORAMA DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Amb l'objectiu de sensibilitzar i informar sobre la violència basada en gènere des d'una perspectiva global, Creu Roja Catalunya amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, presenta una campanya dirigida a la població jove, on a través d'una exposició itinerant i de continguts en línia, tant els joves com els agents educatius podran reflexionar i conèixer més sobre aquesta problemàtica, a fi de contribuir a la transformació de normes socials que afavoreixin la seva erradicació.

(El contingut d'aquesta campanya és responsabilitat exclusiva de Creu Roja i no reflecteix necessàriament l'opinió de l'ACCD.)

CONTINGUTS

CATALUNYA · MOÇAMBIC · AFGANISTAN
· MÈXIC · UCRAÏNA

Els materials de la campanya presenten diferents situacions de violència basada en gènere en diferents països del món, des d'una òptica local-global, en el marc d'un projecte de cooperació al desenvolupament a Moçambic, a la regió d'Inhambane, amb l'objectiu de reduir la violència basada en gènere. També es compartiran diferents experiències a Catalunya i es mostraran altres cares de la realitat de la violència basada en gènere com la de Mèxic, Afganistan o Ucraïna.

PECES

EXPOSICIÓ · VÍDEOS · ACTIVITATS

L'exposició itinerant es compon de 6 plafons (3 estructures "recto-verso") i un element interactiu central. És molt senzilla de muntar i es pot disposar a pràcticament qualsevol espai. Des dels plafons es pot accedir mitjançant un codi QR als vídeos que donen veu a dones i homes de diferents parts del món.

L'exposició en format A3 es pot trobar a la web en format pdf per ser imprimida i penjada a l'Aula o a algun altre espai educatiu.

Els vídeos de la campanya es troben al canal Youtube de la Creu Roja.

Aquesta guia de recursos recull tots els continguts de l'exposició, per poder treballar-los des de l'Aula o d'altres espais educatius. També es suggereixen activitats de dinamització a partir dels recursos presentats.

Tots els materials es poden trobar a:

<https://www2.cruzroja.es/web/creu-roja/nosaltres-dones>

PERSONES DESTINATÀRIES

AGENTS EDUCATIUS [EDUCACIÓ FORMAL I INFORMAL
I FAMÍLIES] QUE TREBALLEN AMB ADOLESCENTS
[ESO-BATXILLERAT]

Si bé la campanya està destinada a un públic jove, **aquesta guia va adreçada principalment a formadors i formadores que treballen amb adolescents i joves**. Es tracta d'un recull de recursos recomanats pels agents educatius de l'àmbit de l'educació formal i informal i les famílies.

VÍDEO DE LA CAMPANYA

VISIONA EL VÍDEO DE LA CAMPANYA PER INTRODUIR EL TEMA.

CONTINGUTS DE LA GUIA

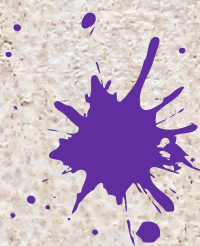

1 IGUALTAT DE GÈNERE

Homes i dones, tenim els mateixos drets? Les mateixes oportunitats i responsabilitats?

2 VIOLÈNCIA DE GÈNERE

La violència de gènere té moltes formes, quines són? Qui pateix violència de gènere? Per què?

3 PREVENIR LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Com es pot fer? Es necessita una acció en múltiples fronts: legal, institucional, judicial, social, educatiu, cultural...

4 QUÈ HI POTS FER TU?

Lluitar contra la violència de gènere no és només una cosa de dones, ni d'estats ni de governs. És una cosa de tots i totes. Hi ha moltes coses que pots fer tu i que ho canvien tot.

5 IGUALTAT DE GÈNERE AL MÓN

La violència de gènere existeix a tot el món, però a alguns països té formes extremes.

IGUALTAT | ACTIVITAT 1

EXPLORA EL PANELL "IGUALTAT DE GÈNERE" DE L'EXPOSICIÓ

IGUALTAT DE GÈNERE

QUÈ VOL DIR?

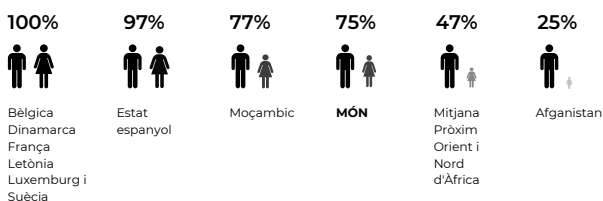
Segons les Nacions Unides, la igualtat de gènere es refereix a "la igualtat de drets, responsabilitats i oportunitats de les dones i els homes, i les nenes i els nens".

Això vol dir que el nostre gènere mai no determinarà els drets, les oportunitats i les responsabilitats que puguem tenir al llarg de la nostra vida.

És així en la realitat?

Igualtat davant la llei

Només 6 països assoleixen la paritat total en la seva legislació

Igualtat d'oportunitats

En la realitat hi ha molts àmbits en què les dones tenen menys oportunitats que els homes, com ara:

- l'accés a l'educació
- l'accés al mercat laboral
- l'equivalència de salaris
- la representació política
- l'accés a llocs directius

EL CAS DE MOÇAMBIC

- Ocupa el lloc 127 de 162 països en l'Index de Desigualtat de Gènere.
- Té la 10a taxa de matrimonis infantils.
- Té una de les taxes d'embaràs adolescent més altes del món.
- Només el 6 % de les dones són assalariades, davant del 24 % dels homes.

Normes i creences socials i culturals

Els estereotips de gènere fomenten la desigualtat

En moltes cultures persisteixen normes socials i creences que atribueixen a l'home el rol de líder, de donar ordres, i el dret a tenir els seus desitjos complerts, mentre que els rols vinculats a la dona són els de cuidar, servir i obeir.

Aquestes creences són les responsables de crear una relació de poder entre homes i dones. I aquesta relació de poder és la que pot portar, a poc a poc, a la violència.

IGUALTAT | ACTIVITAT 2

ESCOLTA LA VEU DE PERSONES DE BARCELONA I D'ALTRES REGIONS DEL MÓN

Si bé la igualtat de gènere és una assignatura pendent a pràcticament tots els països del món, hi ha hagut avenços en moltes societats. Pregunteu als vostres avis i àvies si tenien els mateixos drets i les mateixes perspectives de vida per ser home o dona. És probable que no hagin tingut ni la mateixa educació ni les mateixes oportunitats. A nivell mundial també hi ha moltes disparitats.

Preguntes suggerides per pensar i conversar

- De quins països parlen els participants d'aquest vídeo?
- Quin tipus de desigualtats de gènere existeixen als països esmentats?
- Les desigualtats que hi ha als altres països també existeixen aquí?
- Quines són les desigualtats que més us afecten a vosaltres?

ACTIVITAT IGUALTAT 3

ALTRES REFLEXIONS PER A L'AULA, EN FAMÍLIA O EN ALTRES ÀMBITS EDUCATIUS

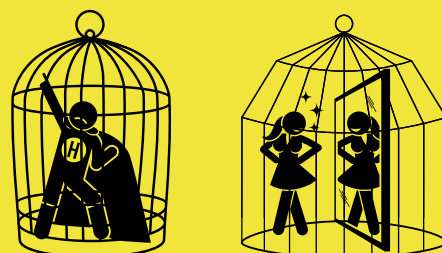
La igualtat de gènere és un tema molt ampli. Et donem unes pistes més per parlar-ne.

Reflexió 1 | El nostre gènere ja no influeix les nostres vides... O sí?

Mural del col·lectiu Unlogic Crew, Madrid, 2021 (imatge editada)

L'escriptora nigeriana Chimamanda Ngozi Adichie diu: "El problema del gènere és que determina com hem de ser, en comptes de reconèixer com som realment".
Que et sembla?

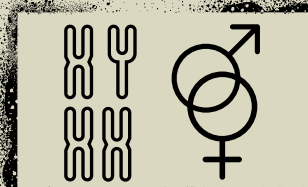

Revisem petites coses que ens han passat des de la infància i que ens tanquen en rols que no ens corresponen necessàriament.

Reflexió 2 | Tens clar la diferència entre sexe i gènere?

Aclarim conceptes: parlem en grups de la diferència entre sexe i gènere. Podem revisar aquesta infografia del departament de Salut.

Conceptes clau sobre el sexe i el gènere

Sexe

Conjunt de característiques biològiques i fisiològiques que distingeixen homes i dones

Identitat de gènere

Identificació de les persones amb els rols i estatus que socialment s'atribueixen a homes i dones, independentment del sexe de naixement, és a dir, de les característiques biològiques de naixement, i que és internalitzat per cada persona

Expressió de gènere

Forma i manera d'expressar-se, gustos i comportament que s'espera d'un determinat gènere, que ve imposat. Hi ha l'expressió de gènere masculí, l'expressió de gènere femení i per a les persones andrògines l'expressió de gènere és una barreja, que pot ser variable, de les dues.

Orientació sexual o sexualitat

Atracció emocional, romàntica, i/o sexual cap a persones del mateix sexe o del sexe oposat. En gran mesura, els nostres gustos estan dirigits per l'educació rebuda, la qual cosa ens encamina cap a l'heterosexualitat.

Femella	Intersexe	Masclle
Dona	Trans*	Home
Femenina	Dones masculines Homes femenins	Masculina
Heterosexual	Homosexual Bisexual Pansexual	Heterosexual

* La paraula trans pretén visualitzar i incloure la gran diversitat d'identitats i percepcions del gènere: persones transgènere, transsexuals, crossdressers, genderqueer, agènere, no-binàries, fluides, transvestides i tantes altres. Cal tenir present aquest caràcter divers i obert de la paraula trans.

Font: Guia per a la introducció de la perspectiva de gènere en la planificació en salut. Barcelona: Departament de Salut; 2018. Disponible a: canalsalut.gencat.cat

/Salut

Generalitat de Catalunya

Reflexió 3 | Perquè les societats humanes són principalment patriarcals?

- Debatim sobre les raons per les quals les societats humanes han evolucionat principalment entorn dels sistemes patriarcals.
- Després, llegim el punt de vista de l'historiador Yuval Noah Harari

Obra de l'artista escocès The rebel bear, Glasgow, 2019

L'historiador Yuval Noah Harari, autor del llibre “Sapiens · Una breu història de la humanitat”, opina que no hi ha evidència històrica sobre el motiu pel qual la majoria de les societats humanes van adoptar en algun moment de la seva evolució un sistema patriarcal, es a dir una organització social on l'home té el poder. Moltes teories intenten explicar aquest desenvolupament social per la força física superior del mascle enfront de la femella.

Tanmateix a la natura la força física no sempre implica, superioritat, poder o control.

A les societats de bonobos, uns primats que viuen a l'actual República Democràtica del Congo, si bé el mascle és físicament més fort, les femelles tenen millors habilitats socials, cosa que els permet crear xarxes de suport entre elles i dominar la societat. Els bonobos viuen així en societats matriarcals.

Segons Harari, l'explicació de l'evolució de les societats humanes cap a un sistema patriarcal continua sent un misteri.

VIOLÈNCIA | ACTIVITAT 1

EXPLORA EL PANELL "VIOLÈNCIA DE GÈNERE" DE L'EXPOSICIÓ

VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Violència en l'àmbit privat

La violència intrafamiliar és una de les formes més comunes de violència que pateixen les dones a escala mundial.

Violència física
Causar dany físic a una persona.

Violència sexual
Obligar una persona a participar en un acte sexual sense el seu consentiment.

Violència psicològica
Provocar por a través de la intimidació i les amenaces. Aïllar la persona per treure-li els seus suports.

Violència emocional
Minar l'autoestima d'una persona a través de crítiques i insults constants.

Violència econòmica
Mantenir la dependència financera d'una altra persona.

Violència dins i fora de l'àmbit privat

Altres violències que les dones pateixen per motiu de gènere

Feminicidi
Assassinat. En molts casos és la culminació d'un procés de violència domèstica.

Assassinats i mutilacions per honor
Assassinat o mutilar una dona al·legant que ha portat el deshonori o la vergonya a la família.

Tràfic de persones
Adquisició i explotació (moltes vegades sexual) de persones fent servir la força, la coacció o l'engany.

Mutilació genital femenina
Escissió total o parcial dels òrgans genitals femenins.

Matrimoni infantil
Matrimoni en què un cònjuge és menor de 18 anys.

Violència en línia o digital
Té diverses formes, com el ciberassejament, el sexting i el doxing.

Violència de gènere en temps de guerra
Violacions a gran escala, captura de dones com a esclaves sexuals o tràfic de dones, són exemples massa freqüents en casos de conflictes armats.

QUÈ ÉS?

La violència de gènere fa referència als actes violents dirigits contra una persona per raó del seu gènere. Té origen en la desigualtat de gènere i en les relacions de poder que col·loquen les dones i les nenes en situació de vulnerabilitat.

La violència de gènere és present a tots els països del món, i el seu impacte, tant a la vida de les persones com de la societat, és immens.

La violència de gènere té moltes formes. Pot ser física, sexual o psicològica, i es pot produir tant al si de la família com de la comunitat. També pot ésser generalitzada quan és perpetrada o tolerada per un estat. En cas de conflicte armat, les dones no combatents que haurien d'estar emparades per les normes de la guerra pateixen unes formes de violència extrema.

Piràmide de la violència de gènere

FEMINICIDI

AGRESSIÓ FÍSICA

VIOLACIÓ

ABÚS SEXUAL

AMENACES · INSULTS · CRITS

HUMILIACIÓ · CULPABILITZACIÓ

XANTATGE EMOCIONAL · CONTROL

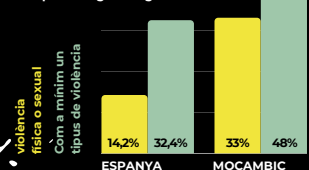
INVISIBILITZACIÓ · DESVALORACIÓ · ANUL·LACIÓ

HUMOR SEXISTA · PUBLICITAT SEXISTA · MICROMASCLISMES

CREENCES I ESTEREOTIPS D'UN SISTEMA PATRIARCAL

VISIBLE
INVISIBLE

Proporció de dones de 16 anys o més que han patit violència per part de la seva parella alguna vegada a la seva vida:

NO

VIOLÈNCIA | ACTIVITAT 2

ESCOLTA LA VEU DE PERSONES DE BARCELONA I D'ALTRES REGIONS DEL MÓN

La violència de gènere té moltes cares i formes: la violència intrafamiliar, per exemple, és present a tot el món. Altres formes de violència poden ser més particulars de determinades regions, cultures o condicions econòmiques, com ara els matrimonis prematurs, la violació com a arma de guerra o la mutilació genital femenina. Però totes aquestes formes de violència tenen el seu origen en sistemes socioculturals que s'han construït sobre la desigualtat entre homes i dones.

Preguntes suggerides per pensar i conversar

- Quins tipus de violència s'esmenen al vídeo?
- Què està passant a l'Afganistan en aquest moment?
- Als mitjans de comunicació, a les pel·lícules que veiem o a la informació que ens arriba per les xarxes socials, us sembla que es transmeten patrons que poden portar a la violència de gènere?
- Què ens passa quan estem vivint una situació de violència?

VIOLÈNCIA | ACTIVITAT 3

ALTRES REFLEXIONS PER A L'AULA, EN FAMÍLIA O EN ALTRES ÀMBITS EDUCATIUS

D'on ve la violència de gènere? Algunes pistes

Reflexió 1 | La nostra concepció de l'amor romàntic pot originar violència?

Mirem el videoclip de la cançó "Love the way you lie" d'Eminem (4:27 min). Què explica la cançó? Com qualificaries aquesta relació amorosa? Ens pot passar a tots i a totes estar en una relació així? **Parlem.**

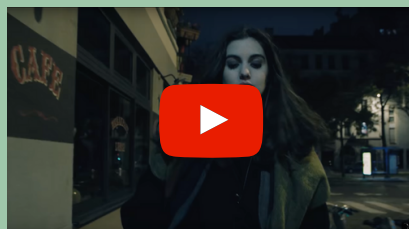
Reflexió 2 | Reflexions sobre l'amor per part de l'Associació de dones Ca l'Aurelia y l'Associació cultural ElParlante, els nostres socis en aquest projecte.

Escoltem aquestes dues opinions. Una de les claus per lluitar contra la violència de gènere podria ser la manera de concebre l'amor? Què penseu vosaltres sobre aquest tema? Què hauríem de privilegiar en les nostres relacions? I què hauríem de rebutjar?

Reflexió 3 | La por pel carrer la tenim igual homes i dones?

Mirem el curtmetratge "Al final del carrer" de Maxime Gaudet (3:14 min. - activar subtítols en castellà). Aquesta situació és freqüent? Ens passa a tots i totes? Quines altres situacions de por o violència es donen quan sortim a la nit? **Compartim experiències.**

PREVENIR | ACTIVITAT 1

EXPLORA EL PANELL "PREVENIR LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE" DE L'EXPOSICIÓ

PREVENIR

COM ES POT FER?

La violència basada en el gènere té nombroses causes; per tant, per poder erradicar-la es necessita una acció en múltiples fronts.

Legalment i institucionalment, si un estat no s'implica en la lluita contra la violència de gènere, aquesta es dispara. A Mèxic, el nombre de femicidis en augment va de la mà d'una impunitat total. A l'Afganistan, és el govern talibà mateix qui ha instaurat un règim de segregació de gènere en què els drets de les dones són pràcticament inexistents.

D'altra banda, en els àmbits cultural, social i educatiu cal actuar per no perpetuar els estereotips tradicionals sobre masculinitat i feminitat, que pressionen els homes perquè siguin forts o responsables de l'economia familiar i mantenen les dones en una situació de dependència o submissió.

LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Mesures legals

A escala mundial les lleis no garanteixen els mateixos drets als homes i les dones. Les dones gaudeixen de tres quarts parts dels drets dels homes.

Mural de l'artista Shamsia Hassani, Kabul, Afganistan

Polítiques públiques

Els estats han d'implementar mesures que afavoreixin la igualtat i emparin les dones contra la violència de gènere.

Detall d'un mural de l'artista Maria Cuéllar, pintat per al 8 de març a Barcelona, 2022

Sistema judicial que funcioni

La violència contra les dones ha de ser sancionada eficientment.

Mural de l'artista Ana Xhopa a Oaxaca (Mèxic) en el marc de la campanya "Justicia per a Sol és justícia per a totes", a tres anys del femicidi de la jove fotoperiodista Maria del Sol Cruz Jarquín, que ha quedat a la impunitat, 2021

Empoderament psicològic, social i econòmic de les dones perquè superin les dependències

La dependència emocional o econòmica de la parella (o altres tipus de dependència, fan que les dones no surtin d'una relació tòxica o violenta.

Fragment de mural realitzat per les artistes Vicky Cuello i Lola Vendetta a La Model de Barcelona, 2021

Societat, cultura, educació

Lluitar contra els estereotips de gènere.

Com ha de ser un home? Com ha de ser una dona? La resposta no està escrita als nostres gens, sinó en unes normes socials que ens serveixen de guia quan vivim situacions noves (primera relació sexual, primer amor...) però que són a l'origen de la violència de gènere.

"No a l'estigma", mural de prevenció contra la violència de gènere a Nampula, Moçambic, 2009 (foto Rosino, CC, Flickr)

PREVENIR | ACTIVITAT 2

ESCOLTA LA VEU DE PERSONES DE BARCELONA I D'ALTRES REGIONS DEL MÓN

Prevenir la violència de gènere passa per reconèixer-la i per posar en marxa mesures a tots els sectors. Hi continua havent països on la violència de gènere està institucionalitzada, i altres on està àmpliament tolerada. En aquests contextos, les dones arrisquen la seva vida per defensar els seus drets. D'altra banda, a Moçambic per exemple, hi ha hagut molts avenços en els darrers 10 anys: el govern ha aprovat lleis i ha creat el Mecanisme d'Atenció Integrat a les dones víctimes de la violència, una eina molt important. Ara falta vèncer els prejudicis i les discriminacions a la mateixa societat moçambiquesa.

Preguntes suggerides per pensar i conversar

Quins són les idees o els reptes proposats per les persones participants del vídeo per prevenir la violència de gènere?

- A Moçambic?
- A Afganistan?
- A Catalunya?

PREVENIR | ACTIVITAT 3

ALTRES REFLEXIONS PER A L'AULA, EN FAMÍLIA O EN ALTRES ÀMBITS EDUCATIUS

Prevenir la violència de gènere necessita una acció des de múltiples fronts

Reflexió 1 | A diversos països del món hi ha dones que perden la vida protestant pel carrer o oposant-se a règims que vulneren o neguen els seus drets. Quan aquests fets salten a les notícies internacionals, podem aprofitar per treballar sobre el tema:

- lluitar contra la ignorància: investigar i entendre exactament el context d'aquestes notícies
- donar suport a la lluita d'aquestes dones valentes a través de manifestacions, parlant i escrivint sobre el tema a les xarxes socials

Jina (Masha) Amini, de 22 anys, va ser arrestada i torturada per la «polícia moral religiosa» de la República Islàmica de l'Iran per no portar correctament el vel. Va morir el 16 de setembre 2022, desencadenant una onada de protestes de joves als carrers, als instituts, i a tot el món.

- On queda l'Iran i quin tipus de règim té?
- Investiga sobre els drets de les dones a Iran.
- Qui era Jina (Masha) Amini i perquè va ser detinguda?
- Quines conseqüències ha tingut el seu assassinat?
- Cerca a les xarxes socials informació que ve directament de l'Iran (amb el traductor de google pots entendre els textos escrits).

Reflexion 2 | Pistes per practicar l'educació mediàtica

Escoltem l'Alfredo Cohen, de l'Associació Cultural ElParlante, donant algunes pistes per exercir una mirada crítica a l'hora de consumir els continguts que rebem dels mitjans de comunicació, de les xarxes socials etc.

ACCIÓ | ACTIVITAT 1

EXPLORA EL PANELL "QUÈ HI POTS FER TU" DE L'EXPOSICIÓ

QUÈ HI POTS FER TÚ?

12 coses que pots fer i que ho canvien tot

Aprèn a reconèixer els indicis d'abús per poder ajudar un amic o una amiga.

Guarda al mòbil els números d'urgència i de serveis d'atenció a la violència de gènere (línies telefòniques, assessorament, refugis...).

Sigues atent i atenta.
Els maltractadors aïllen les víctimes. Envia missatges de tant en tant als teus amics i amigues per assegurar-te que estiguin bé.

Crea un espai segur per a una persona que t'expliqui una experiència de maltractament. No jutgis la persona, escolta-la i ofereix-li suport.

Comprèn i respecta el consentiment. El consentiment clar donat lliurement és imprescindible en tot moment. No és no.

Sigues un model per a les persones més joves. Aprèn també d'elles.

Sigues actiu i activa.
Utilitza la teva veu i el teu vot per lluitar contra la violència de gènere.

Fes voluntariat.
Ofereix les teves capacitats, el teu talent o el teu temps a una organització que lluiti contra la violència de gènere.

Cerca i demana informació sobre els fets relatius a la violència domèstica, l'assetjament sexual i altres formes de violència de gènere.

Observa de manera crítica la informació que circula als mitjans de comunicació (TV, anuncis, música, xarxes socials, pel·lícules, jocs...). No comparteixis ni produeixis continguts que fomentin la desigualtat i la violència de gènere.

Repta les teves companyes i companys a reflexionar sobre el seu propi comportament i manifesta't quan algú es passi de la ratlla.

No acceptis cap justificació per a la violència.

ACTÚA!

Lluitar contra la violència de gènere no és només una cosa de dones, ni d'estats ni de governs. És una cosa de tots i totes.

La igualtat de gènere està en camí, encara que es necessitaran més i més generacions que contribueixin al fet que es faci realitat. En algunes cultures (poques) ja és una realitat, i en altres les dones viuen segregades, pràcticament sense drets.

ACCIÓ | ACTIVITAT 2

ESCOLTA LA VEU DE PERSONES DE BARCELONA I D'ALTRES REGIONS DEL MÓN

Hem vist que si un Estat, govern o societat, avala o tolera la violència de gènere, aquesta es dispara. Però això no vol dir que no hi puguem fer res, gràcies als moviments socials s'han aconseguit millores importants pel que fa a la situació de la dona a nivell global. Aquesta secció és molt important perquè dóna informació concreta sobre accions que podem fer nosaltres com a ciutadans i com a persones per a millorar les situacions de desigualtats existents envers les dones.

Preguntes suggerides per pensar i conversar

- Fem una llista d'idees perjudicials sobre la feminitat, la masculinitat i les relacions
- Aquestes idees estan molt presents als mitjans de comunicació, les pel·lícules, la música, les xarxes socials... ?
- Penseu que aquests mites ens influencien?
- Què és el consentiment?
- Com podem ajudar a una amiga o un amic que viu una situació de violència?
- Com podem ajudar a dones que viuen en contextos on els drets de les dones són vulnerats?

ACCIÓ | ACTIVITAT 3

ALTRES REFLEXIONS PER A L'AULA, EN FAMÍLIA O EN ALTRES ÀMBITS EDUCATIUS

Hi ha moltes coses que pots fer per lluitar contra la violència de gènere. En realitat, a la història veiem que cada generació ha aportat el seu gra de sorra per a l'eradicació de la violència de gènere. Què hi podràs fer tu?

Reflexió 1 | Qualsevol persona pot ser víctima de la violència de gènere. Com detectar-la i com ajudar-hi?

Per poder ajudar una persona que pateix violència domèstica, és important entendre que li està passant a aquesta persona. Des de l'Associació Ca l'Aurelia, ens expliquen com se sent una persona víctima de violència i perquè li costa sortir d'aquesta situació sola.

Reflexió 2 | Quan parlem de lluita per la igualtat de gènere, de vegades sembla que només és un tema de dones. Tanmateix, és clar que aquesta transformació social no es farà sense la participació dels homes.

A l'últim segle, la lluita de les dones pels seus drets ha aconseguit transformar les relacions de gènere com mai abans. Però, ¿s'han implicat els homes en aquesta lluita? Escoltem la reflexió d'Alfredo Cohen, director de l'Associació Cultural ElParlante, i en debatim.

MÓN | ACTIVITAT 1

EXPLORA EL PANELL "IGUALTAT DE GÈNERE AL MÓN" DE L'EXPOSICIÓ

IGUALTAT DE GÈNERE AL MÓN

A Mèxic, les dones no es queden callades i surten al carrer cada cop que hi ha un nou feminicidi.

A Espanya, la desigualtat salarial i la violència intrafamiliar segueixen sent temes preocupants tot i comptar amb un sistema de lleis que hauria de garantir la paritat entre homes i dones.

A Ucraïna, les dones s'ajuden entre elles, no només per escapar-se del seu país en guerra, sinó també de les xarxes de tràfic d'éssers humans.

A Moçambic, els avenços legals per a la protecció de la dona han estat molt importants al segle XXI. Però encara falta molt perquè aquestes lleis siguin conegudes i respectades.

A l'Afganistan, les dones que alcen la veu desafien totes les prohibicions sabent que corre perill la seva vida i la seva integritat física. Temen menys la mort que un futur sense drets.

MÓN | ACTIVITAT 2

ESCOLTA LA VEU DE PERSONES DE BARCELONA I D'ALTRES REGIONS DEL MÓN

BARCELONA

A Barcelona hem conversat amb 3 entitats:

- L'Associació de Dones Ca l'Aurelia, que ajuda dones a sortir de la violència, a reconstruir-se i no caure més en aquesta situació.
- L'Associació Cultural ElParlante, que potencia la nostra capacitat a analitzar la informació que rebem permanentment a través dels mitjans de comunicació, pel·lícules, publicitat, música, xarxes socials etc., perquè sapiguem detectar els missatges de prejudicis i discriminació que ens envolten i influeixen negativament la nostra vida i la dels altres.
- La Creu Roja, que treballa tradicionalment amb l'atenció directa a persones vulnerables, i té programes de protecció i apoderament de dones a tot el món.

Preguntes suggerides per pensar i conversar

- De quina manera cadascuna d'aquestes entitats lluita contra la violència de gènere?
- Coneixes altres iniciatives o altres entitats que treballen en aquest tema?

AFGANISTAN

En aquest vídeo hem entrevistat Fereshteh Rafat, una dona afganesa de 28 anys que va haver de fugir del règim Taliban, perquè treballava per donar suport a les dones víctimes de la violència al seu país. Escolta el seu testimoni.

Preguntes suggerides per pensar i conversar

- Segons el testimoni de Fereshteh, esmenta alguns Drets Humans que són vulnerats per a les dones afganeses.
- Fereshteh diu que sota el règim Taliban, les dones viuen com fa 1400 anys. Tens una idea de com vivien les dones a Europa fa 1400 anys?

MOÇAMBIC

Moçambic ocupa el lloc 127 de 162 països en l'Índex de Desigualtat de Gènere, té la 10a taxa de matrimonis infantils i una de les taxes d'embaràs adolescent més altes del món. Però el Govern de Moçambic ha assumit una postura oficial de reconeixement de la igualtat de gènere i en els darrers 20 anys ha fet passos importants en aquesta direcció. La creació del Mecanisme Multisectorial d'atenció integrat a dones víctima de violència de gènere (2012) és un progrés important, però els obstacles que tenen les dones per poder accedir-hi, encara són nombrosos.

Preguntes suggerides per pensar i conversar

- Què és el mecanisme multisectorial que el govern de Moçambic va crear per atendre les dones víctimes de la violència de gènere?
- Quins punts en comú i quines diferències hi ha entre les dones moçambiqueses i catalanes, quant a la problemàtica de violència domèstica?

MÈXIC

En aquest vídeo hem entrevistat **Paulina Ríos**, periodista especialitzada en temes relacionats amb dones. Com a dona i com a periodista, Paulina analitza l'ascendent nombre de feminicidis i desaparicions de dones al seu país.

Preguntes suggerides per pensar i conversar

- Segons Paulina, quina és la raó de l'augment dels casos de feminicidis i desaparicions de dones a Mèxic?
- Què passa a Catalunya quan hi ha un cas de feminicidi? Sabem quines són les conseqüències judicials?

UCRAÏNA

En cas de conflicte armat, homes i dones sovint estan exposats a diferents riscos. Tot i que són els homes que majoritàriament són assassinats, detinguts o desapareguts a la guerra, les dones són cada cop més atacades com a civils i exposades a la violència sexual. La violació com a arma de guerra o el risc de tràfic de dones que fugen de la guerra en són exemples aterridors.

Preguntes suggerides per pensar i conversar

- Què és el Dret Internacional Humanitari i qui empara?
- A les notícies que us ha arribat sobre la guerra a Ucraïna, quines situacions relacionades amb la violència de gènere heu vist?

Convidem a formar part d'aquesta
iniciativa i a compartir un espai de reflexió
conjunt contra la violència basada en gènere.

Dades de contacte:

Cooperació Internacional, Drets Humans,
DIH i Medi Ambient, Creu Roja Catalunya
93 300 65 65 | cidhma@creuroja.org

Amb la col·laboració de l'ACCD

Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament

Generalitat
de Catalunya